

KARARLAR ANLIK DEĞİŞİYOR, KEYFE KEDER UYGULAMALAR BİRBİRİYLE ÇELİŞİYOR

Şahsım rejimi!

Yönetemeyen, günü kurtarmaya çalışan iktidarın plansız kararlarına yenisi eklendi. Gece alınan sokağa çıkma yasağı sabah iptal edildi

MUZ CUMHURİYETİ'NDE OLMAZ

SAĞLIK örgütlerinin dahil edilmediği, bilimsel kısıtların yeterince gözetilmediği salgın yönetimindeki plansızlık sokağa çıkma yasağıyla bir kez daha ortaya çıktı. İki gün önce yasaklara devam edilmeyeceği bildirilirken İçişleri Bakanlığı'nın önceki akşam aldığı sokağa çıkma kısıtlaması kararı sabahında Erdoğan tarafından iptal edildi. 48 saat içinde birbiriyle çelişen bu kararlar kaybetmeye başlayan Saray'ın ülkeyi yönetemediğinin göstergesi.

BİZİMLE ALAY EDİYORLAR

PLANSIZ, programsız alınan kararlara her kesimden tepki yağarken sağlık örgütleri ve muhalefet partileri yaptıkları açıklamada AKP iktidarının halkın sağlığıyla oynadığı belirtildi. Ankara Tabip Odası Başkanı Bulut, Bilim Kurulu'nun önerdiği yasaktan ekonomik nedenlerle geri adım atıldığını söyledi. İzmir Tabip Odası Başkanı Barlık "Yaşananlar endişe verici" derken CHP'li Antmen "AKP Genel Başkanı, sağlığımızla alay ediyor" ifadelerini kullandı. **3 ve 9'da**



Üç ay içinde Soylu'yu İKİNCİ KEZ EZDİLER

İÇİŞLERİ Bakanı Süleyman Soylu, sokağa çıkma yasakları konusunda ikinci kez boşa düştü. 10 Nisan gecesi ilan edilen sokağa çıkma yasağı, ülkede büyük kaosa neden olmuş, süreç Soylu'nun istifa girişimine kadar gitmişti.

SOYLU'nun bu kararları Erdoğan'dan habersiz alması düşünülmez. Şayet Soylu böylesi önemli kararı Erdoğan'a danışmadan alabiliyorsa, bu artık kabinde Erdoğan ve ailesinin otoritesinde delikler açıldığını gösterir. **9'da**



‘AKP sağlığınımla alay ediyor’

Sokağa çıkma yasağının iptal edilmesini değerlendiren Ankara ve İzmir Tabip Odası başkanları, kararın Bilim Kurulu’nun süreçte rolünün olmadığını ortaya koyduğuna dikkat çekti. CHP Milletvekili Antmen de “AKP sağlığınımla alay ediyor” dedi

Mustafa M. BİLDİRCİN

TÜRKİYE’nin koronavirüs ile mücadele sürecinde, halkın sağlığını değil ekonomik kaygıları öncelleyen çok sayıda karar alan iktidar, şimdi de bugün ve yarın uygulanması planlanan sokağa çıkma yasağından geri adım attı. AKP’li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın sokağa çıkma yasağını iptal etmesinin ardından sağlık meslek örgütleri ve muhalefet yaptıkları açıklamalarla karara tepki gösterdi. Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu Başkanı Vedat Bulut, İzmir Tabip Odası Başkanı Funda Barlık Obuz ve CHP Milletvekili **Alpay Antmen**, hafta sonu uygulanması planlanan yasaktan vazgeçilmesini BirGün’e yorumladı.

NORMALE DÖNÜŞ ERKEN OLDU

ATO Yönetim Kurulu Başkanı Vedat Bulut, yasağı Bilim Kurulu’nun önerdiğinin altını çizdi. Karardan ekonomik nedenlerle geri adım atıldığını ifade eden Bulut, “Eğer 11 Mayıs’ta, AVM’lerin açılması başta olmak üzere önlemler gevşetilmeseydi vaka sayısı 100’ün altına düşecek, ölüm sayısı iki ya da üç ile sınırlı kalacaktı. Normale dönüş erken oldu” diye konuştu.

BİLİM KURULU’NUN ROLÜ YOK

İzmir Tabip Odası Başkanı Funda Barlık Obuz da son üç günde hasta sayısının arttığına dikkat çekti. Yasaktan vazgeçilmesi kararını şaşkınlıkla karşıladıklarını belirten Obuz, “Bu karardan vazgeçilmesi bize, böylesine önemli bir konuda nasıl kolayca karar alınabildiğini gösterdi. Bilim Kurulu’nun hiçbir rolü olmadığını gördük. Yaşanlar endişe verici” ifadelerini kullandı.

PLANLIYDI

CHP’li **Alpay Antmen** de “İki buçuk ay evlerde boşuna kalmışız” sözleriyle karara tepki gösterdi. Antmen, karara tepkisini şu sözlerle dile getirdi: “Burada bir algı operasyonu var. Bana göre yaşananların hepsi, planlı şekilde yapıldı. AKP ve AKP Genel Başkanı, sağlığınımla alay ediyor. İnsan hayatı söz konusu ise nereden baskı gelirse gelsin iktidarın buna direnmesi gerekiyordu.”

ORTAYA CİDDİ BİR KARMAŞA ÇIKTI

SAĞLIK ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası’ndan yapılan açıklamada, normalleşme sürecinin başladığı 1 Haziran itibarıyla sağlık kurumlarındaki eksikliklerin aynı yakıcılıkla sürdüğü kaydedildi. İktidarın, tüm itirazlara karşın normalleşme sürecini başlattığının altı çizilen açıklamada şöyle dendi: “Bakanlığın ajandasında her koşulda bulunmalı ve sürecin hazırlıkları yürütülmüş olmalıyken bunlar tamamen 1 Haziran sonrasına bırakılmış ve hem sağlık emekçileri hem de sağlık hizmeti organizasyonu açısından çok ciddi karmaşa ortaya çıkmıştır.” TTB Merkez Konseyi de yaşanan süreçle ilgili kaygı ve endişelerini paylaştı. Covid-19 pandemisinin halen sürdüğüne dikkat çeken TTB, Türkiye’de henüz ilk dalga atlatılmamışken başlatılan ve adına “normalleşme” denilen hızlı açılma sürecinden endişe duyduklarını açıkladı.

İstanbul Tabip Odası’ndan yapılan açıklamada ise şunlar dendi: “Türkiye’de COVID-19 Pandemisine karşı izlenen politika aklın, mantığın, bilimin kılavuzluğunda salgın yönetimi değil, siyasi iktidarın algı yönetimi. Sağlık Bakanı imajı gerçeğin üzerine örtmeye yetmiyor. Bedelini hastalarımız canlarıyla ödüyor!”



Şahsının gönüllü öyle istedi

Salgın sürecindeki plansızlık ve koordinasyonsuzluk sokağa çıkma yasağı uygulamasıyla bir kez daha ortaya çıktı. Bakanlık gece yarısı yasağın iptalini yayımladı, Bilim Kurulu üyeleri genelgeyi savundu. Sabah ise Erdoğan yasağı iptal etti

UZMANLARIN ve sağlık meslek örgütlerinin dahil edilmediği salgın yönetimindeki plansızlık net olarak açığa çıktı. Nisanda başlanan aralıklı sokağa çıkma yasağı uygulamasında bu hafta ilginç gelişmeler yaşandı. Önce yasaklara devam edilemeyeceği bildirilirken, bu açıklamadan bir gün sonra sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Ancak yasağın kararının üzerinden 12 saat bile geçmeden AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İçişleri Bakan-

lığı'nın hafta sonu için aldığı sokağa çıkma yasağı kararını iptal etti.

'İPTAL ETME KARARI ALDIM'

Erdoğan, almış olduğu bu kararı Twitter hesabı üzerinden paylaştığı mesajlarla duyurdu: "Sağlık Bakanlığı'mızın önerisi ve İçişleri Bakanlığımızın önerisi ile bu hafta sonu da 15 ilimizde sokağa çıkma sınırlaması uygulanacağı dün [önceki gün] gece ilan edilmişti. Fakat vatandaşlarımızdan

aldığımız değerlendirmeler, bizi kararı yeniden gözden geçirmeye yöneltti. Tek amacı hastalığın yayılmasını önlemek ve vatandaşlarımızı korumak olan bu kararın, farklı sosyal ve ekonomik sonuçlara yol açacağı anlaşıldı. 2,5 aylık bir aradan sonra yeniden günlük hayatını düzenlemeye başlayan vatandaşlarımızın sıkıntıya düşmesine gönülümüz razı olmadı. Bunun için, Cumhurbaşkanlığı olarak, 15 ilimizi kapsayan hafta sonu sokağa çıkma

sınırlaması uygulamasını iptal etme kararı aldım."

YENİDEN GÜNDEMDE GELEBİLİR

Daha sonra Millet Bahçeleri Toplu Açılış Töreni'nde konuşan Cumhurbaşkanı, vaka sayısında artış olması durumunda uygulamanın yeniden gündeme geleceğini söyledi: "Vatandaşlarımızdan kuralara riayet etmelerini istiyorum. Bunu uygularsak vaka sayısı azalacak. Aksi takdirde sınırlamaların gündeme gelmesi kaçınılmaz olacaktır."

Çelişkilerle dolu 48 saat: ALGI YÖNETİMİ ÇÖKTÜ

İKTİDARIN salgın yönetiminde daha önce çizdiği kırmızı hatları hafızalarda. Yakın zamanda sokağa çıkma yasağı hakkında yapılan çelişkili açıklamalar şöyle:

■ SAĞLIK BAKANI YASAK YOK: Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, önceki gün gerçekleştirilen Koronavirüs Bilim Kurulu toplantısının ardından yaptığı açıklamada sokağa çıkma kısıtlamasına değindi. Koca, "Önümüzdeki dönemde sokağa çıkma, hafta sonuyla ilgili şu an genel bir düşünce yok" dedi.

■ BAKANLIK YASAK GENELGESİNİ GÖNDERDİ: Bakan Koca'nın bu açıklamasından bir gün sonra, 5 Haziran gününün ilk saatlerinde İçişleri Bakanlığı, 15 ilde hafta sonu sokağa çıkma yasağının uygulanacağını açıkladı. Bakanlık, büyükşehir statüsündeki Ankara, Balıkesir, Bursa, Eskişehir, Antep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Manisa, Sakarya ve Samsun'un yanı sıra Zonguldak'ta hafta sonunda sokağa çıkma yasağı uygulanacağını duyurdu. Bakanlık, yasağın ilaşiin genelgeyi ilgili valiliklere de göndermişti. İçişleri Bakanlığının yasağın kararını, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın çarşamba günü Bilim Kurulu Toplantısı'nın ardından yaptığı açıklamalar nedeniyle bu hafta sonu sokağa çıkma yasağı uygulanmayabileceği yönünde oluşan beklentileri de boşa çıkarmıştı.

■ YASAK NEDENİ VAKA ARTIŞI:

İçişleri Bakanlığının açıkladığı ve Erdoğan'ın iptal ettiği sokağa çıkma yasağının nedeni ise vaka sayısında görülen artış. Konu, Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Alpay Azap tarafından dile getirildi, Erdoğan'ın mesajlarında da vaka sayısındaki artış durumu kabul edildi. Bilim Kurulu Üyesi Alpay Azap, katıldığı bir canlı yayındaki değerlendirmesinde, tekrar konulma kararının alınan yasakla ilgili şunları söyledi: "İlerdeki pandemi kurulları ve il sağlık müdürlükleri belli illerde vaka sayılarının arttığını bildirdi. Gaziantep, Diyarbakır, Karaman Bölgesi'nden birkaç şehir de var. Ankara'da beklediğimiz azalmayı göremedik, çok hafif bir artış var."

Tek adamın iptaline 'ÇOKLU' İTİRAZ

SIYASETÇİLER, bilim insanları ve sanatçılar; sokağa çıkma yasağının iptal edilmesine ve iktidarın bir dizi çelişkili açıklamasına tepki gösterdi:

■ CHP'li Muharrem İnce: "Devlet hızlı karar almaz, devlet doğru karar almaz. Sağlık Bakanı hafta sonu sokağa çıkma yasağı önerilmedi dedi, İçişleri Bakanlığının sokağa çıkma yasağı ilan etti, 'şahsın' sokağa çıkma yasağını kaldırdı. Akliniz yerinde mi?"

■ CHP Genel Başkan Yardımcısı Muharrem Erkek: "Saray, İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının... Birbirinden haberleri yok. Biri Sokağa çıkma yasağı yok diyor, diğeri ilan ediyor, Saray ise yasağı iptal ediyor. Devlet yönetme ciddiyetini tek adamın keyfî nedeniyle kaybetmek ne kadar üzücü..."

■ İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatristi Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Raif Tükel: "Bilimsel ölçülere ve değerlendirmelere dayanmadığında, salgınla mücadelede geline nokta bu maalesef."

■ Sinir Bilim ve Genetik Uzmanı Doç. Dr. Çağrıhan Kızıl: "Salgınla mücadelede bilimsel temelde yapılmalı, kişilerin isteklerine göre değil. Bakan sokağa çıkma yasağı yok diyor, sonra evet var diyor, sonra gönüllü razı gelmiyor ve kaldırılıyor. Köti pandemi yönetimi dediğimizde de kızıyorlar, saldıyorlar. Görünen köy kılavuz istemiyor."

■ Sanatçı Genco Erkal: Sokağa çıkma yasağını iptal etmiş. Padişahım çok yaşa! Biz 65+ lere de biraz açılkhava ihshan et, gözünü seveyim, ey mübarek padişahım.



Fotoğraflar:Depo Photos

İKİNCİ SOYLU VAKASI

HABER ANALİZ

Süleyman Soylu, böylesi önemli kararı Erdoğan'a danışmadan alabiliyorsa, bu artık kabinede Erdoğan ve ailesinin otoritesinde delilik açıldığını gösterir. Bu olayın bize gösterdiği diğer bir gerçek de artık siyasi iktidarın yönetme ehliyetinin kalmadığı

İÇİŞLERİ Bakanı Süleyman Soylu, sokağa çıkma yasakları konusunda ikinci kez boşa düştü. Hatırlanacağı gibi 10 Nisan gecesi ilan edilen sokağa çıkma yasağı, ülkede büyük kaosa neden olmuş, süreye Soylu'nun istifası girişimine kadar gitmişti. Bakan Soylu'nun 10 Nisan günü verdiği sokağa çıkma yasağı kararının Erdoğan'dan habersiz olması zor ihtimal. Yasağın ilk saatlerinde kararın Erdoğan'la istişare halinde alındığı da beyan etmişti. Ne hikmetse sonra bütün sorumluluğu üzerine alıp istifa etti. Başansızlığın en somut halini almış fotoğraf karesine bir kez daha Erdoğan'ın sokmamış oldu.

Bu hafta içi 48 saat içerisinde üç kez değişen sokağa çıkma yasağında da durum çok farklı değil. Sağlık Bakanı Koca, "Yasak olmayacak" dedikten 24 saat sonra İçişleri Bakanlığının genelgeyle hafta sonu 15 ilde sokağa çıkmanın yasaklandığını duyuyordu. Üstelik yasaklama ülke bir bütün olarak normalleşme havasına girdiği, başarı öykülerinin yazıldığı, esnafın belki işim açılır dediği günlerde yaşandı.

NORMALLEŞME HATA MIYDI?

Süleyman Soylu'nun böyle bir karar alırken hiçbir şekilde Erdoğan'a danışmamış olması çok olası bir dahilinde değil. Bir

de sadece 50 gün önce kendisini istifaya kadar götüren örnek hafızalarda tazeliğini korurken böyle bir davranış ancak "delilik" olarak tanımlanabilir.

Soylu şimdilik suskun... O yüzden neden sokağa çıkma yasağı ilan edildiği, Erdoğan'ın neden bu yasağı kaldırdığına dair net bir bilgiye şimdilik ulaşamadık. Yasakla ilgili iki ihtimal konuşuluyor: Birincisi normalleşmeyle birlikte vaka sayılarında yaşanan artışın hafta sonu kontrolünden çıkma korkusu. İkincisi üç isme dair Meclis'te alınan milletvekilliklerini düşürme kararına karşı eylem yapılma ihtimaline karşı sokağın yasaklanması girişimi olarak alındığı konuşuluyor.

Bu iki ihtimal içinde aklı yakan olan kuşkusuz ki ilk seçenек gibi duruyor. Ama bu seçeneğin aynı zamanda Erdoğan kabinesinin "artık güvendesiz" söylemini de boşa dü-

şürdüğünü söylemek durumundayız.

BİR KEZ DAHA EZİLDİ

Erdoğan bir kez daha tepki çeken yasağın iptalini kaldırarak yaşanan garipliklerle ilgisinin olmadığı mesajını vermiş oldu. Ama hiç yara almadan kurtulma şansı yok. Eğer Soylu böylesi önemli kararın Erdoğan'a danışmadan alabiliyorsa, bu artık kabinede Erdoğan ve ailesinin otoritesinde delilik açıldığını gösterir. Yok, eğer yasaklama ortak kararı ise ve Soylu yalnız bırakılıyorsa bir kez daha sesiz kalma şansı yok. Artık çok net ki yaşanan bu sürecin tarafları var. Bu kez bu taraflardan biri çok daha ölümcül darbe yiecek. Bu da hiç tartışma yok ki Soylu olacak. Bir taraftan Mehmet Ağar diğer taraftan Bahçeli'nin gayretleri ne sonuç verir bilinmez.

Bu olayın bize gösterdiği diğer bir gerçek de artık bu iktidarın yönetme ehliyetinin kalmadığıdır.

■ Politika Servisi